

MIMERS KÄLLA

NUMMER 8.

Redaktörens ruta.

Hej. jag är den nya redaktören. Jag heter Mikael Perman, och har varit med i Samfundet sedan det bildades. Jag ska börja göra tidningen, men det kommer att bli en hel del skillnader mot tidigare.

OFTARE.

Jag ska försöka få ut en tidning eller meddelande fyra gånger om året, och det ska vara en fast tidplan för utgivandet.

TUNNARE.

Tidningen kommer inte alltid att vara så tjock som tidigare, utan den kommer att vara färdig då sista datum för inlämnande av material har kommit. Finns det mycket, så blir det en tjock tidning, finns det lite blir det en tunn tidning. Om vi får in massor av material kommer vi att göra tidningen så tjock som möjligt inom vad portot tillåter, och ge ut extranummer istället.

NÄTTIDNING.

Jag kommer att lämna in en motion till nästa årsmöte. Den går ut på att tidningen inte blir en fast del av medlemskap, utan något man får prenumerera på om man vill ha den. En prenumeration innebär en papperstidning som sänds med posten. Alla godorden kommer också att få ett exemplar som de kan använda som tryckorginal, om de vill.

Den som inte vill ha en papperstidning, utan nöjer sig med en internetutgåva, kan istället ladda ner tidningen från den nya hemsidan, och det blir gratis.

INNEHÅLL.

Vad ska tidningen innehålla då? Ja det bestämmer ni, för självklart kommer vi att ta emot allt som ni skickar in. Men vad kan man skriva om då? Ja jag har själv tänkt mig följande områden. Alla tidningar kommer inte att innehålla alla olika områden, vad som finns med beror på att alla skriver material.

Intervjuer.

Det kan vara intervjuer med någon medlem i samfundet. Berättelser om hur de kom in i Samfundet eller om deras uppfattningar. Men det kan lika gärna vara en intervju med någon utanför samfundet, som på något sätt har en anknytning till Seden eller religion.

Gästtyckaren.

Ibland vill folk inte bli intervjuade, utan de vill skriva själva. Om sig själv eller om något annat. Då går det bra också.

Högtider och blot.

Det här kan vara något kapitel från Högtider och blot. Det kan också vara en beskrivning eller skildring av ett blot eller högtid som vi varit med om.

Se ut.

Här kan vi ha artiklar om andra Sedföreningar eller föreningar som har en anknytning till Sed. Eller till andra folkreligioner. Eller till kvarlevor av folkreligioner hos skriftreligioner.

På djupet.

Det kan handla om den grundläggande filosofin och tanken inom Seden. Det kan handla om Asatron, Seden och Vägen. Det kan nog väldigt ofta bli debattartiklar av detta. Alltså att någon skriver en artikel, som någon annan sedan skriver en motartikel eller medartikel om i nästa nummer.

Hemsidan och Bortsidan.

Detta ska handla om vår egen internetsida, men också beskrivning av andra internet-hemsidor och diskussionssidor. Det kan vara en adress till en sida som är intressant, eller det kan vara en recension av en hemsida. Eller så kan det vara en kopia av en debatt som förekommit på någon debattsida, till exempel Samfundets debattsida.

Vetenskap och historia

Här har vi ha artiklar om nya historiska teorier inom forskningens värld. Eller gamla teorier som fortfarande uppfattas som riktiga. Eller historiska uppfattningar som har börjat ifrågasättas. Det kan vara nya utgrävningar som kommer förändra vetenskapens historiesyn. Med historia menar vi något brett som omfattar både litteraturhistoria, historia, arkeologi, folklivsforskning. Det kan också vara artiklar om psykologi, religionspsykologi, historisk religionsforskning.

Föreningsrutan.

Det är meddelanden och händelser från Godorden, Samfundet eller andra, som de vill sprida till resten av Samfundet. Det kan vara om blot som ska ske eller har skett. Det kan vara viktiga möten eller invigning av hov eller andra viktiga händelser.

Böcker och skrivet.

Recensioner av böcker, tidningar eller uppsatser. Eller referat av artiklar som funnits i andra tidningar. Eller beskrivning av radioprogram där Seden eller Samfundet har medverkat på något sätt. Glöm inte att ange tryckår, ISBN-nummer förlag och liknande, så att andra kan hitta boken, om de vill köpa den.

Musik och kväden.

Recensioner av musik som har någon Sedlig anknytning. Eller kväden och skaldskap. Vad har Sedlig anknytning då? Ja här ska vi försöka vara riktigt breda. Så det kan självklart vara medeltida ballader. Men det kan lika gärna vara Pugh Rogerfelt eller Vikinga-hårdrock eller Hedningarna. Eller klassisk musik med mytologisk inspiration, till exempel Wagner.

Men det kan också vara musik som inte har någon direkt sedlig anknytning, men på något sätt fångar stämningen i Seden, Ulf Lundell kan ju vara ett exempel på det senare.

Glöm inte att ange musikförlag och utgivningsår och utgivningsnummer.

Slöjd.

Många håller på med slöjdande, matlagning, bryggning eller annat hantverk. Det kan vara beskrivningar om hur det går till, eller beskrivning om en kurs man varit med på.

Ratatosk

Personliga händelser och infamt skvaller. Har det fötts barn till samfundsmedlemmar? Har någon gift sig? Har någon dött?

Redaktionsspalt.

Jag som redaktör kommer att skriva några rader om vad som händer just nu, och vad som är speciellt med just den tidningen.

Andra ideer.

Har ni fler ideer på annat som kan vara med, så hör ni av er med det!

HUR VILL JAG HA IN MATERIALET?
Hur ska ni sända in materialet? Ja det som är bäst för mig, är om ni skickar in det som en text och/eller bild-fil till min E-mail-adress, som är mikael.perman@telia.com.

Men jag kan också ta emot filer på diskett, på 100Mb ZIP-skivor eller på CD-rom, som ni skickar med post.

Jag har scanner, så jag kan ta emot fotografier som jag scannar in själv.

Jag tar emot maskinskriven text på papper, men under visst morrande. Handskrivna original tar jag emot, men jag ansvarar inte för att jag kan läsa dem rätt och riktigt.

NÄR VILL JAG HA IN MATERIALET TILL NÄSTA TIDNING?

Senast den 15-e Februari vill jag ha in era bidrag för nästa nummer. Det ska ges ut senast den 15-e Mars.

Äntligen!!!

Kära läsare och medlem i Sveriges Asatrosamfund.

Mimers källa kommer äntligen ut, och vi i styrelsen tackar dig och alla andra medlemmar för ditt tålamod.

Under år 2000 drabbades Sveriges Asatrosamfund av en administrativ kollaps av sällan skådat slag. Det började med att styrelsens nya kassör av personliga skäl var tvungen att avsluta sitt uppdrag knappt en månad efter tillsättandet. Vi har fortfarande ingen kassör. Tyvärr har ytterligare några ledamöter lämnat oss, vilket i praktiken vingklippt styrelsens arbete kraftigt. Lägg därtill en rent obeskrivlig mängd problem med allt som har med datorer, brev och annan form av kommunikation att göra, så har vi samfundets situation i ett nötskal. Allt som kan krascha har kraschat - flera gånger. Otaliga gånger har brev kommit bort, alternativt återvänt till avsändaren - till synes helt omotiverat. Mer än en gång har jag allvarligt undrat om någon har kastat en förbannelse över samfundet.

Å andra sidan har väldigt mycket fungerat väldigt bra under det gångna året.

Den utåtriktade verksamheten, blot, gillen, kontakt med nyfikna frågeställare, skolor och media har varit omfattande. Och överallt får vi oerhört positiv respons. Media gillar oss.

Icke desto mindre är det viktigt att vi alla hjälps åt att få det praktiska arbetet samfundet på fötter igen. Vi försökte i våras att sammankalla ett årsting - det gick tyvärr inte särskilt bra, eftersom informationen inte nådde ut tillräckligt. Nu håller Mikael Perman (vice ordförande) och jag på med hästjobbet att få ordning på det administrativa igen, och i vår kommer vi att ha ett nytt årsmöte. Förhoppningsvis har vi då fått lite rull på hjulen igen, med fungerande medlemsregister, en tidning som kommer ut m.m. Så om du tycker att det är viktigt och bra att samfundet finns, så önskar jag att du kommer på kommande årsting.

Vi behöver dina idéer såväl som dina fysiska insatser, och vi vill gärna samarbeta med dig och alla andra som vill samfundets bästa.

Med hopp om bättring

Carl Johan Rehbinder
Ordförande i Sveriges Asatrosamfund

Traderade tidsbryggor från forn tid - del 2

Detta är andra delen av Kent E Lögdahls personliga berättelse om sin uppväxt med forn sed. Kent växte upp i Älvdalen med en hel del traderad kunskap från sina far- och morföräldrar. Första delen, som publicerades i Mimers Källa nr 7, rönt stor uppskattning och det är inte alls otroligt att författaren återkommer med fler historier från sin uppväxt.

Vem kör egentligen åskan?

När det var dags att börja skolan så var jag väl inte stort annorlunda än andra barn från liknande bakgrunder. Möjligen hade jag fått i mig en mera gedigen och redan ganska färdig världsbild än mina jämnåriga. Därmed inte sagt att de från samma miljö som jag själv var helt okunniga vad beträffar "den gamla tron". Kanske hade de bara, lika ovanligt tidigt, lärt sig att använda diplomati..?

Redan någon gång under de första åren i den dåvarande folkskolan råkade jag hamna i en praktfull kollision med hela skolverket, dess lärarkår och allt vad det den på den tiden stod för: kortklippt vattenkammning, strikt luthersk kristendom som utportinerades som obligatorium under skoldagens första kvart: morgonbönen, lydnad för överheten inklusive kungahuset, krigsmakten och kyrkan.

För att förklara upprinnelsen till denna episod så måste man veta ett par saker: För det första: det jag redan nämnt att persongalleriet i vår nordiska gudaskara och deras inbördes sammanhang och roller stod fullständigt och tvärsäkert klart för mig redan före skolåldern. För det andra:

Min farfar hade av sin far och mor begåvats med namnet "Thor". Och för det tredje: Min farfar arbetade vid denna tid s.k. "tre-skift" som anställd vid elkraftverket i en av Ljungans forsar. Han var alltså med viss oregelbundenhet bara försvunnen för att lika plötsligt vara på plats igen som vanligt hemma på torpet.

Detta senast nämnda fenomen hade jag iakttagit och utan att fråga någon hade jag genom flitiga observationer kommit fram till att farfar väldigt ofta "var borta" just vid åskväder. Den som kan något om elektricitet förstår ju att en sådan plötslig frånvaro från hemmet i samband med åskväder är allt annat än konstigt med tanke på hans dåvarande yrke - men el-lära var redan då en av mina svagare grenar. Istället hade jag efter noggrann begrundan och i fullaste allvar listat ut att min farfar var just den Thor som "körde åskan"!

När jag till slut inte kunde lägga band på min nyfikenhet längre var jag ju tvungen att konfrontera "min" Thor och tala om för honom att jag hade kommit på att det var han som stod för både blix och dunder.

Jag minns faktiskt än i denna dag hur han hade all möda i världen att hålla sig för skratt efter min allvarliga framställning men han behärskade sig, strök sig några gånger fram och tillbaka över skägget och sa ungefär som så: "Nja, du förstår det är inte jag som är den riktige Thor men jag känner honom ju, vi är till och med lite släkt och det är faktiskt hemligt det här".

Och sedan efter en viss tvekan: "Du förstår, Thor är ju ganska upptagen med annat titt som tätt och han hinner faktiskt inte köra åskan själv alla gånger och då får jag rycka in".

Det där tyckte jag lät fullständigt trovärdigt och det stödde ju nästan helt och hållet min hypotes. Dock ville jag passa på och få fler detaljer om hur han försvann och bytte om och var hämtade han bockarna och liknande.

Det är ju inte förbjudet att narras och spela små spratt - det gör ju gudarna själva vid bästa tillfälle - men min farfar hade kanske tänkt sig för om han annat att jag faktiskt inte tog denna del av undervisningen på lek utan på fullaste allvar. Nu anade han inte detta utan fortsatte med en, för mig fullt trovärdig, skräna om hur han var tvungen att mitt i sysslorna bara slänga allt ifrån sig och springa ända upp till Gillerberget där bockarna stod i ett fjös.

För mig gav det historien full trovärdighet. Jag hade varit med en vinter på hästsläde upp i närheten av detta ²Gillerberg². Det fanns obestridligen i verkligheten. Dessutom så fanns det reser av en gammal fäbodvall på bergsidan och på släden från timmervägen hade jag sett också denna. Naturligtvis var det bästa stället om man ville gömma Thors bockar.

Eftersom jag fått min hypotes bekräftad så frågade jag intet mera i denna sak.

Möjligen såg jag med ytterligare beundran och inte lite stolthet upp till min farfar som hade fått förtroendet att vikariera för den riktige guden Thor.

Något år gick och jag befinner mig olyckligtvis halvsovande i skolsalen under en timme då det undervisades antingen i vad som hette "naturlära" eller den så kallade "hembygds-kunskapen" (en "low-budget-variant" på "Geografi"). I alla fall så gick lektionen ut på att förklara olika väderleksfenomen och då kom vår ganska stränga och mycket bestämda skolfröken till slut fram till att försöka ge oss en vetenskaplig förklaring på fenomenet "åska".

Hon förklarade på sitt vanliga rappa och uppfostrande sätt om för oss att åskan berodde på sammanstötningar mellan varma och kalla luftlager, mellan fuktig och kall luft o.s.v. enligt gängse accepterad sanning. Hon hade ett närmast militäriskt sätt att "stöta" in kunskaper i sina elever och tålde därmed, per definition, ingen motsägelse eller något ifrågasättande.

Det hann emellertid icke, trots hennes respektingivande manér, gå många sekunder in på hennes förklaring förrän Eders undertecknade, utan någon som helst hyfs eller några som helst betänkligheter, störtar upp ur skolbänken så böcker och pennor rasar åt alla håll, och med högsta möjliga volym utbrister i ren harm: "Du ljuger! Det är Thor som bestämmer över åskan för det vet jag. Min farfar är släkt med honom och kör faktiskt åskan han också ibland!"

Jag vet ju inte, men jag tror det var knäpptyst i flera minuter. Lärarinnan stod som förstenad i ren fasa men med halvöppen mun så att man kunde se huggtänderna. När hon samlat ihop sig gick istället fortsättningen ganska snabbt. I ett enda pantsprång var hon vid min pulpet, högg tag i båda mina öron och bar -

med tillhjälp av dessa förträffliga handtag - ut undertecknad ur skolsalen.

Väl utanför och så att säga i enrum och mellan fyra ögon, ställdes jag inför ultimatum: Antingen skulle jag ta tillbaka vad jag sagt och be om ursäkt eller så skulle jag få tre örfilar, utvisning resten av timmen och ovanpå det kvarsittning. Detta var sista året som lagen om skolaga var i kraft så det här måste ha varit när jag gick i andra eller tredje klassen.

Jag insåg väl vid det laget min blunder, men var för stolt och fortfarande fylld av harm mot denna lärare och framhärdade följdaktligen. Därmed fick jag ta mitt fulla straff i alla dess avdelningar plus att jag fick en skriftlig anmärkning med mig hem, tillsammans med två spruckna öronsibbar. I hemanmärkningen förutspådde läraren ifråga, stödd av hela kollegiet, undertecknads fasliga framtid - förmodligen bakom galler redan i unga år och sedan ovanpå det, som final, förvägrat inträde till paradiset.

Nu fick dessa åtgärder en något annan verkan än vad den högkyrkeliga skolfröken hade tänkt sig. Jag vet ju inte än om hela historien fått hela sin upplösning ännu, Men så mycket vet jag att det måste vara med en oerhörd nesa, för att inte säga överraskning, som min skolfröken kvällen efter får hembesök av en mycket allvarlig, för att inte säga rejält uppretad Thor, ger henne en rejäl uppläxning i ämnet demokratiska och mänskliga rättigheter och det straffrättsliga jordiska påföljder som hon, i sista hand, faktiskt kunde råka

ut för om hon tillfogade något av "sina barn" blodvite. (Man fick aga skolbarnen, men inte så oskickligt så att dom började blöda.)

Nu var det ju icke, som läsaren förhoppningsvis redan förstått, den riktige guden Thor som gjorde sig omaket med en extra sväng med tvåspannet förbi min lärares boning - det var "bara" min farfar som hade tagit del av händelserna.

Han var inte sämre än att för en stund återtog sin roll som vikarie för Thor. Han förstod mycket väl att det faktiskt var hans eget gamla spratt som låg bakom mitt spontana utbrott och som en konsekvens av detta tog han mitt parti gentemot skolan och det så det verkligen dånade om det i flera socknar och i flera veckor! Ibland uppskattar man en ställföreträdare lika mycket som den ordinarie.

Riter och muntlig tradering

Allt inlärande av alla nödvändiga och viktiga seder gick på något sätt per automatik. Det fanns absolut inget tvång. Traderandet vävdes in i vardagliga göromål eller i samband med spännande händelser. Den övergripande metoden, även om ingen då resonerade i sådana termer, var att det som var viktigt att komma ihåg skulle vara förknippat med nöje eller glädje.

Kent E Lögdahl

Ydalir i Hälsingland

- det sjuder av aktivitet i det nya godeordet

Ett nytt godeord, Ydalir, har bildats med säte i Hudiksvall och Delsbo i hälsingland. Styrelsen består av Åsa Eriksson (ordförande), Gun Westlin (sekreterare), Micke Fjäll (kassör) och Marcus Kranz (ledamot). Utöver styrelsen finns för tillfället 5 medlemmar.

Namnet Ydalir betyder idegranslund. I den forna seden är Ydalir jakt- och bågskytteguden Ulls boning. Idegranen är ett heligt, starkt och segväxande träd. Den är förbunden med runan Eoh och representerar bl a världsträdet, människans ryggrad och växtriket. Det är i Eoh som världarna möts och föreningen Ydalir vill bidra till att vara just en mötesplats - ett möte mellan olika världar och en idegranslund där man kan hämta kraft, kunskap och näring och därmed växa och stå rakryggad likt trädet inför världen.

Föreningen har ett aktivitetsprogram för hela året. Fasta punkter är blot vid återkommande högtider. Höstblotet år 2000 hölls i samband med Ydalirs invigningsceremoni den 26 augusti under ledning av Odendisa på Ljusbacken i Delsbo. Medlemmar i asatrosamfundet och andra godeord var då också välkomna att delta.

Övriga aktiviteter under hösten 2000 var t ex utesittning på Blacksås (mytomspunnen plats med bl a naturväsen och gruvfrun), en helg med Carl Johan Rehbinder; magiska runor, shamanism, ceremoniarbete och nordisk mytologi. Även ett besök till Gröntjärn gjordes (en speciell tjärn med grönt vatten och oförklarlig höjning och sänkning av vattennivån. Mycket oknytt sägs husera där). Olika kurser och föreläsningar planeras. Ett önskemål just nu är t.ex. en studiecirkel i att göra sin egen trumma. Även evenemang kommer föreningen att ägna tid åt. I somras hölls en vikingamarknad. Du som vill komma i kontakt med Ydalir kan höra av dig till Åsa: asa.eriksson@ebrevet.nu

I slutet av augusti 2000 besökte undertecknad samt ytterligare ett par medlemmar i Agnefit våra nya fränder utanför Delsbo i Hälsingland. Invigningsfest och skördeblot skulle hållas och det visade sig bli en härlig tillställning.

Efter några timmars bilfärd norröver nådde vi macken i Delsbo där vi skulle bli hämtade. Efter en stunds väntan kom Micke och visade oss vägen till gilles- och blotplatsen som låg någon mil utanför Delsbo uppe på en ås. Det visade sig vara en stor gammal Hälsingegård, ett före detta kollektiv som nu övertagits av en ekonomisk förening som skapats av lokalbefolkningen. Några av medlemmarna i denna förening har också varit med att dra igång Ydalir, vilket gör att det nya godeordet fått tillgång till gården. Väl framme möttes vi av hälsande hälsingar och björksavsdricka. Efter att de första artigheterna avklarats blev det dags för

kubbturering. Att dricka en sval öl och kasta kubb är förresten ett utmärkt sätt att göra sig kvitt de eventuella reservationer som finns inför nya bekantskaper... Efter kubbtureringen samlades alla så smått till blotplatsen och det hölls ett enkelt men traditionsenligt och stämningsfullt blot till stora och små makter, vilka inbjöds att delta i gillet.

Gillet tog plats i en ombyggd gammal lada där en stor, öppen eld brann invid ett dukat långbord. Maten bestod som det sig bör av råvaror efter årstid. Därefter fortsatte festen långt in på småtimmarna och avslutades med en traditionell maträtt från Dalarna som Micke tillagade: Kôlbott'n me messmödöpp - glödbakat tunnbröd med stekt fläsk och messmörsås. En värdig avslutning på ett fantastiskt blotgille.

Karl Schultz

Fruktbarhetsblot på Historiska Museet

På Stockholms Historiska Museum skulle man under påsken i år ha en temavecka, med föredrag och aktiviteter runt ämnet fruktbarhet.

En av idéerna var att man gärna ville ha ett riktigt fruktbarhetsblot, på innergården. Så Karl-Olof Cederberg på Historiska Museet ringde upp oss på Samfundet, vilket resulterade i att Carl Johan Rehbinder och Margareta Nobel blev inbjudna att hålla detta blot.

Så - en torsdagseftermiddag i kall snålåst ställde vi upp gudabilder (återigen lånade av Gull-Britt Allansdotter), altare, fyrfat och allehanda rekvisita på museets vackra innergård för att göra ett blot - främst till

Frej och Freja (fruktbarhet!), men även till Tor och Odin, samt Sol och Måne.

Det hela blev mycket effektivt, och blotet hade minst hundratalet deltagare - mest ordinarie museibesökare, men också en och annan medlem i samfundet, några från Vitkaförbundet, samt ett par representanter för en internationell hinduisk organisation. De sistnämnda deltog för övrigt med stor förtjusning i blotet, och inbjöd efteråt i glatt samspråk blotgoden och blotgydjan att besöka hindutemplet i Helenelund.

Som helhet blev det ett vackert blot, och representanter för Historiska Museet verkade klart intresserade av att fortsätta samarbetet med oss i Samfundet.

Calle Rehbinder

Vårblotet vid Gamla Uppsala - för första gången på 950 år!

Någon föreslog Asatrosamfund att hålla Vårblot vid Gamla Uppsala högar. Det var en tanke som träffade rätt: En vecka senare var planeringen för det första officiella blotet vid Uppsala Högar på många hundra år i full gång. Debatten som ledde till blotet intierades faktiskt av påven...

Någon skrev till samfundets debattsida och uppmärksammade det faktum att påven vid sitt besök i Sverige för några år sedan placerade en sten vid Gamla Uppsala till minne av kristendomens seger över "asatron".

Som vi alla vet förekom det aldrig någon seger. Visserligen kom den katolska kyrkan, senare följt av protestantismen, att tillförsäkra sig all officiell makt på den andliga området. Men det har hela tiden förekommit blotande och hedrande av makterna i det fördolda. Samfundet har inget intresse av att kritisera Svenska Kyrkan som i huvudsak visat olikföretande, inklusive den forna seden, respekt under de senaste årtiondena. Men att påven tillåts placera en minnessten över kristendomens seger mot något han uppfattar som en primitiv och ondskefull religion känns nästan som en förolämpning mot den nordiska levande forna seden och folkliga tron.

Det var alltså upptakten till den debatt som ledde till vårblotet i Gamla Uppsala. Allt eftersom planeringen fortskred så kändes dock blotet viktigare och någon protestaktion blev det inte fråga om. Trots det ryktades det strax om att vissa mer intoleranta delar av den kristna rörelsen planerade motprotester, ett rykte som de flesta avfärdade med ett leende på läpparna. Ändå hölls det viss utkik på platsen i god tid innan blotet: Samfundet som organisation har naturligtvis inget

intresser i att råka i verbala stridigheter med några fanatiker, oavsett deras trostillhörighet.

Så var då dagen för blotet inne och folk började strömma till Gamla Uppsala. Inga officiella inbjudningar hade hunnits med att skickas ut men ryktet spred sig snabbt. Till en början såg det lite dystert ut med ett femtontal frusna deltagare som samlades i den ovanligt kalla aprildagen. Strax glömde dock det flesta allt vad kyla heter - till mötesplatsen kom alltmer folk och snart fanns det ett hundratal deltagare på plats!

Regn och rusk och kyla till trots - alla närvarade på den gamla tingshögen under blotet. Nedanför hade en blygsam skara äldre herrar bestämt sig för att bevaka dessa hemska hedningar för att nogsam granska eventuella övertramp. Några övertramp fick de inte beskåda, däremot ett vackert, stämningsfullt blot på den gamla tingshögen där makterna var väl så närvarande. Carl Johan Rehbinder och Eva Orre höll i blotet som var enkelt till sin utformning.

Där fanns i princip bara ett problem: Så mycket folk hade sökt sig till blotet att alla inte riktigt kunde höra vad som sades. Säd och andra blotgåvor delades ut till de som mot förmodan inte burit med sig sina egna. När blotet led mot sitt slut gjorde Tor sitt till genom att tvärt upphöra med regnet och till och med skänka en solglimt. När blotet hade avslutats blev det "gille" i det café/värdshus som ligger i anslutning till Gamla Uppsala (där de för övrigt säljer en sliskig sörja som de kallar mjöd till hutlösa priser - någon som kan konsten att brygga borde läxa upp dem ;-).

Undertecknad var ett tag orolig för att det skulle bli mer av en manifestation än ett blot. De farhågorna försvann snabbt. Blotet var väl genomfört och det kändes att alla närvarande var där i syfte att välkomna Vårfrun, inte som nyfikna åskådare. Att

sedan flera tidningar var där och gjorde reportage förtog inte äktheten - åtminstone en av journalisterna deltog själv i blotet med största allvar.

Expressen klämde i med rubriken Titta, Tor lever! men något annat var väl knappast att vänta. En helsida och flera färgbilder gjorde i huvudsak ett rättvist intryck av blotet, även om de naturligtvis försökte fokusera på de mer spektakulära inslagen än på den stora massan av folk som var där för att i all enkelhet fira Vårblot. Hudiksvalls Tidning gjorde däremot ett mycket

intressant reportage där Åsa Eriksson (se artikeln om Ydalir) fick berätta om sin syn på forn sed.

Sammanfattningsvis blev det ett mycket lyckat vårblot som bevisade att intresset för vår gamla sed är lika starkt idag som någonsin. Vågar man tro att en ny tradition är i vardande? Om så är fallet finns det den här gången gott om tid att föra budkaveln till alla intresserade, oavsett om de råkar vara medlemmar i Asatrosamfundet eller ej.

Karl Schultz

NYTT GODEORD

Några av samfundets medlemmar i Göteborgsområdet har träffats för att bilda nytt godeord i Västsverige. Än så länge befinner sig det hela på planeringsstadiet, så de medlemmar som har saknat ett lokalt godeord och brinner av lust att lämna ett bidrag till det praktiska arbetet vid nystart, eller under senare aktiviteter, kan höra av sig till Henrik Hallgren 031-97 02 79.

Hittills har vi diskuterat igångsättande av studiecirkel, som har efterlysts. Med förenade krafter borde vi vara klara med formaliteterna till jul, och vilket gille som då väntar nystartarna vete bara gudarna.

Hör av Er!

Vi har en ny hemsida.

Vår gamla hemsida var bra. Men den började som ett litet projekt och den utökades och utökades. Till slut vart den krånglig att utöka för den var aldrig programmerad för detta från början. Så vår ordförande snickrade helt sonika ihop en ny, som finns ute nu. Det är samma adress som förut, men mycket lättare att hitta, och mycket lättare att lägga till nytt material. Och redan nu är den större än den gamla....

Tävlingsregler bakpärk

De båda spelen bakpärk (1 pärkkarl) och frampärk (2 innepärkkarlar) är på Gotland självständigt utvecklade varianter av europeiska bollspel med över 2500 år gamla anor (från Grekland). De gutniska spelen är månghundraåriga.

I

Pärkplanens bredd ska vara mellan 28 - 32 meter. Ingen längdbegränsning ("praktiskt" ca. 60-75 m). Pärkplanen markeras med kritade sidolinjer, bakstickslinje och stötlinje vilka löper vinkelrätt mellan planens sidolinjer. Pärken, som har måttet 205 x 70 cm (invändigt), består av träribbor, som utläggs löst på marken. Stängernas mått: L x B x H = 210 x 2,5 x 0,5-1 cm.

Stickornas mått: L x B x H = 70 x 2,5 x 0,5-1 cm.

Pärken placeras på planens mitt, med bakstickan i den kritade bakstickslinjen. Stickorna placeras mellan stängerna. Avståndet mellan stöta och framsticka ska vara:

herrar 8 m,

damer och ungdomar 7 m.

(Se pärkplansskiss längst ner på sidan.)

Pärkbollens storlek:

herrboll, diam. 8,8-9,1 cm, vikt 130-140 gr,

dam & ungdomsboll, diam. 7,2-7,5 cm, vikt 80-90 gr.

Godkända skor:

Jogging- och grusskor (ej fotbollsskor).

Det lag vars pärkkarl står "i pärken" benämns innelag och det andra laget således utelag. Innelag försvarar och utelag anfaller.

II

Varje lag består av högst sju spelare på plan. Före spelets början sker lottning. Det lag som vinner lottningen får välja om de vill börja som inne- eller utelag. Båda lagen ska godkänna bollen innan spelet

startar. Varje spelare slår sedan var sitt hugg, (serve) både på kas och vunst. Består laget av färre än sju spelare, så har laget ändå sju hugg. Det extra hugget ska varvas bland alla spelare inom laget, så att inte samme spelare slår extrahugget. Får ett lag en spelare utvisad, så förlorar laget spelarens hugg.

III

Vid inslagning, ska bollen slås in i pärken, inslagarens fötter får ej överskrida stötans linje förrän bollen lämnat inslagarens hand. Om bollen kastas eller stötlinjen överskrids innan bollen lämnat handen går hugget förlorat.

IV

Vid spel "på kas" försvaras inneplan och den icke erövrade delen av omstridd mark. "På vunst" försvaras den vid sidbytet noterade kaslinjen. Kaslinjen utgör gränsen mellan de båda lagen och får ej överskridas av någon spelare, förrän bollen lämnat slagarens hand.

Framstickan är främsta gräns för utelagets spelare intill dess att bollen studsat i pärken.

Innelagets pärkkarl får ej skymmas av utelagets kasmötare eller annan spelare.

Spelare får ej heller hindra eller stänga varandra. Sker detta medvetet, så dömes:

- det förfördelade laget (om det är utelaget) tilldöms baken,

- för det förfördelade laget (om det är innelaget) är hugget förverkat.

V

Vid inslag ska bollen helt och hållet studsas inne i pärken. Den får således inte nudda varken stång eller sticka.

Pärkkarlen äger vid inslaget rätt att slå eller sparka ut bollen på vilken stöt som helst.

Pärkkarlen får sparka endast en gång på kas och en gång på vunst.

Om boll slås, eller sparkas, direkt ut över sidlinjen (av innelaget), tilldöms utelaget baken.

Om boll slås eller sparkas, direkt ut över

sidlinjen (av utelaget), är hugget förverkat. Om bollen studsar inne på plan och därefter går ut över sidlinjen eller om den rullar ut över sidlinjen, mellan stötan och bakstickans linje, markeras kas där bollen passerat sidlinjen.

Vid markering av kas, placeras kaspinnen vid bollens centrum.

Vid spel på vunst skall hela bollen ha passerat kaslinjen för att kasen ska vara tagen.

Om bollen under spel hindras av träd eller dylikt, (i planens längdriktning) eller gren som hänger in över planen räknas första stöt då bollen tar marken.

VI

Vidröres bollen två gånger d.v.s. om bollen under spel träffar två eller flera punkter av en spelares kropp efter varandra eller om två spelare i samma lag vidrört bollen:

Om det felande laget är (innelaget) tilldöms utelaget baken.

Om det felande laget är (utelaget) är hugget förverkat.

Om bollen möts eller slås med båda händerna intill varandra (sammanförda), räknas det inte som två gånger.

Om bollen fångas upp medan den är i spel, (även rullande boll) räknas detta som vid två gånger.

Om spelare trampar-, lägger handen- eller blir liggande på bollen mer än två sekunder (domarens bedömning) räknas det som vid två gånger.

VII

När innelaget lyckats försvara sin kas, erhåller innelaget 10 poäng. När utelaget lyckats erövra det försvarande lagets kas, erhåller utelaget 10 poäng. (Den spelare i utelaget som slog hugget, "slår om"). Poängtalet är 10, 20, 30 (fullt) och 40 (vunnet). Det lag som först vunnit två "pärkar" (laikar), har vunnit pärkmatchen. Lag som lämnar WO, förlorar med siffrorna: 0-40, 0-40
Lag som får på WO, vinner med siffrorna: 40-20, 40 20

VIII

Pärkkarl får bytas med annan spelare inom laget.

Ev. reserv/avbytare får inbytas först vid sidbyte.

Tävlingsregler frampärk

När man lärt sig spela bakpärk, kan man så småningom också pröva det något snabbare och hetsigare frampärkspelet med dess "vädargaukar"(bollar slagna på volley) och frampärkkarlens karaktäristiska placering i pärken, dess särpräglade regler att ovillkorligt eller frivilligt omsätta "kasvinster" eller uteblivna "kasvinster" i köpsläende om "5-poängsvinster" lagen emellan.

I Planens utseende

Frampärksplanens utseende skiljer sig från bakpärksplanens endast i det avseendet, att avståndet mellan framstickan och stötlinjen i frampärk skall vara 9 m för herrar och 8 m för damer.

II Spelarnas placering

Utelagets spelare placerar sig som i bakpärk. Innelagets uppställning påverkas i viss mån av att två av spelarna fungerar som pärkkarlar.

III Pärkkarlar

Två pärkkarlar används samtidigt, en fram- och en bakpärkkarl.

Den främre skall vid färdigställning stå placerad alldeles bakom framstickan. Ena foten skall därvid vara placerad inne i pärken eller på närmaste stång, tills det att bollen lämnat inslagarens hand.

Den bakre pärkkarlen fungerar på samma sätt som pärkkarlen i bakpärk.

IV Pärkkarlarnas arbetsätt

Frampärkkarlen måste slå bollen innan den studsar i pärken. Han måste alltså bedöma om bollen kommer att studsas inuti eller bredvid pärken. Boll som berör pärkstänger - stickor - eller studsar utanför pärken - behöver inte slås utan är ogiltig

precis som i bakpärk. Om frampärkkarlen låter bollen studsa inne i pärken innan han slår den, bestraffas detta med "baken". Om frampärkkarlen ändrar någon av stängernas placering innan bollen tagit mark och det är tveksamt om "hugget" är ute eller inne, ska det bedömas som inne.

Frampärkkarlen har hjälp av bakpärkkarlen vid bedömning om ett hugg är ute eller inne. Bakpärkkarlen har genom sin placering, lättare att bedöma detta. Genom att skrika "hej" eller "ute" på de hugg han bedömer som ute kan han underlätta frampärkkarlens beslut att släppa hugget eller inte.

Frampärkkarlen får inte sparka något hugg. Så snart frampärkkarlen slagit till eller på annat sätt vidrört bollen räknas hugget som inne.

Om frampärkkarlen släpper ett hugg, som går in i pärken, så får bakpärkkarlen slå eller sparka ut bollen, han måste dock alltid ta bollen på första stöt.

Bakpärkkarlen har rätt att sparka ett hugg på kas (5:a) resp "vunst". (Se *tävlingsregler bakpärk p.V*). Har framkarlen vidrört bollen räknas den som riven.

V Antal hugg

Liksom i bakpärk är spelet indelat i två moment - spel på kas respektive spel på vunst. En olikhet är att lagen har endast två alternativt tre hugg i respektive omgång. Utelaget får vid varje ny påbörjad kasomgång endast låta två spelare slå var sitt hugg. Lyckas man på något av dessa hugg få kas - dvs få bollen död mellan stötlinjen och "halvpärk" (mitt på pärken i dess längdriktning), får man slå även ett tredje hugg i denna kasomgång. Detta kallas att få "ett till bätters".

Den spelare som slår sista "hugget" i en kasomgång, startar nästa kasomgång. Vid spel på vunst har utelaget tre hugg.

När innelaget har "fullt" -dvs 30 poäng - får utelaget slå tre hugg på kas, oberoende av om man lyckats erövra någon kas på de två första huggen eller inte.

Samma spelare får inte slå mer än ett hugg per omgång på kas respektive vunst.

VI Poängberäkning

Utelaget börjar spelet med att slå på kas. Liksom i bakpärk försöker man flytta kaslinjen - så långt in på innelagets planhalva som möjligt. När det gäller, hur man får slå och möta bollen o s v gäller samma regler som för bakpärk. Det enda undantaget härifrån är, att utelaget får "kas i baken", så snart bollen blivit död "över halva pärken" (mitt på pärken i dess längdriktning), varje sådan "baken" ger utelaget 5 poäng, ända tills man nått "fullt" 30 poäng. (Gäller endast vid spel på kas). Därefter markeras kas på samma sätt som i bakpärk.

Om utelaget på sina två eller tre kashugg lyckas få kas i baken får man 5 poäng. Man byter i detta fall inte sida för att spela på vinst såsom i bakpärk utan börjar på ny kasomgång.

Lyckas utelaget däremot inte erövra någon kas alls får innelaget 5 poäng. Även i det fallet påbörjas ny kas-omgång, tills att innelaget nått "fullt" 30 poäng.

Får utelaget kas någonstans mellan stötlinjen och "halva pärken" får utelaget bedöma, om man vill gå in för att försöka försvara den erövrade kasen - vunstspel - eller om man vill ge innelaget 5 poäng och i så fall fortsätta spelet med en ny omgång på kas.

Bestämmer sig utelaget för att gå in kan dock innelaget, om man finner det fördelaktigast, ge utelaget 5 poäng, och i så fall fortsätter spelet med en ny omgång på kas utan sidbyte.

OBS, *inget av lagen kan vägra att ta emot erbjudna "5 poäng" från motparten, (ersättning för att inställa sidbyte - vunstomgång).*

VII Sidbyte

Sidbyte tvingas fram, om det lag som är inne har "fullt" 30 poäng. Utelaget får då inte ge fler "5 poäng" till innelaget utan måste gå in för spel på vinst, oavsett om man på kashuggen lyckats få kas i baken, annan kas eller ingen kas alls.

Samma förhållande uppstår om utelaget har "fullt" 30 poäng och vid följande

kasomgång får så bra kas, att man förklarar sig vilja gå in för att försvara denna.

Innelaget kan då inte ge fler "5 poäng" till utelaget, eftersom de redan har "fullt" 30 poäng. Innelaget måste gå ut för spel på vunst.

För att utelaget ska kunna få baken vid spel på kas då man har "fullt" 30 poäng, måste bollen dödas bakom baklinjen. (Det räcker inte med att den passerat halva pärken).

VIII Vunstspel

Spel på vunst blir det, då det ena eller bägge lagen har fullt (30) enligt ex. ovan. Spel på vunst blir det även då utelaget anser, att den kas man erövat är så bra, att man vill gå in för att försvara denna, samtidigt som innelaget inte ger bort "5 poäng".

Vid spel på vunst gäller samma förutsättningar som i bakpärk. Utelaget skall försöka att få bollen död bakom innelagets kaslinje - stridslinjen. Lyckas man med detta på något av de tre huggen "på vunst", får man 10 poäng. Lyckas utelaget inte, får innelaget 10 poäng. En väsentlig skillnad gentemot bakpärk finns dock och det är, att det vid det avgörande vinstspelet är lika värdefullt att ha 25 som 30 poäng. Om alltså det ena laget har 25 och det andra laget 30 poäng vid vinstspelets början blir detta vinstspel avgörande för lekens utgång. Ytterligare 10 poäng för endera laget medför nämligen i detta fall vinst.

Så snart man erhållit poäng utöver "fullt" 30 poäng, har man vunnit. Exempel: 30+10 = vunst eller 25 + 10 = vunst.

Efter vinstomgång fortsätter spelet utan sidbyte, genom att utelaget åter börjar slå på kas, (Den spelare i utelaget som slog sista hugget "slår om").

Det lag som först vunnit två "pärkar" (laikar) med 35 eller 40 poäng vinner matchen.

Instruktion för pärkdomare.

Före matchstart lottar domaren (ute-innelag).

Vid inslagning (hugg) ska domaren kunna se huggen i pärken och vara uppmärksam på om det är inne eller ute. Vid "uthugg" ropar domaren UTE, för att på så sätt undanröja tvister.

Om bollen träffar domaren och på så sätt ger ena laget fördel, slås hugget om.

Domaren ska hålla räkning på hugg och poäng, skriva upp varje hugg och notera då pärkaren sparkar hugg.

Domaren skall ej lägga sig i spelet, utan låta de tävlande lagen sköta sig själva så mycket som möjligt. Domaren meddelar sitt domslut omgående, för att på så sätt förhindra tvister och diskussioner lagen emellan. Ej heller bör domaren själv inlåta sig i någon sådan, vare sig med någon spelare eller utomstående. Om tvist uppstår avgör domaren. Har domaren ej sett att bollen var fel, så bedöms den som rätt. (Domaren kan endast döma för det han ser). Domaren skall under spelet följa detta så noga som möjligt.

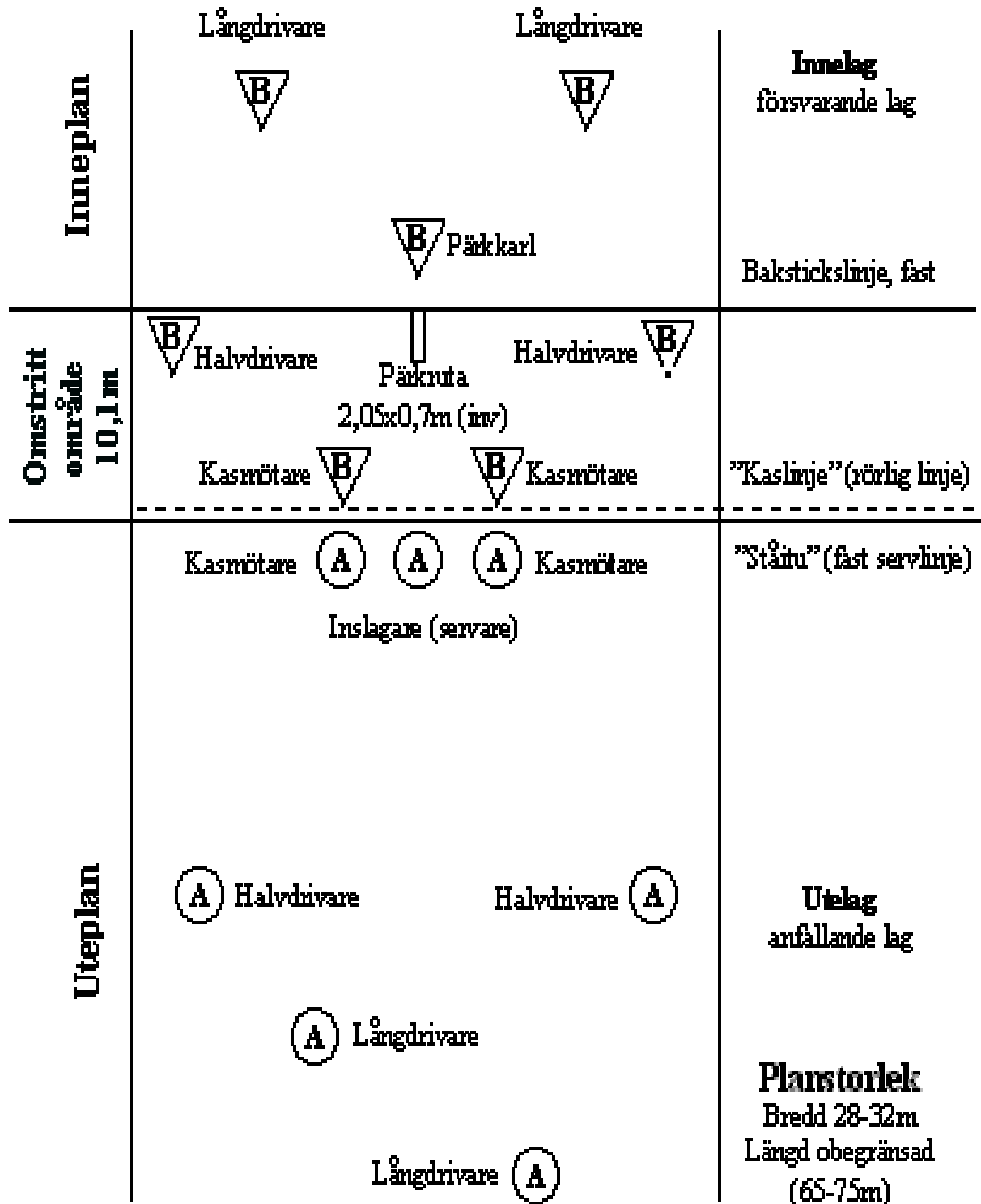
Ett avslutat hugg kan ej tas upp till ny bedömning.

Om bollen träffar domare och på så sätt ger ena laget fördel, eller om spelare från angränsande plan råkat komma in på "din plan" och träffas av bollen eller på annat sätt hindrar spelet, slås hugget om.

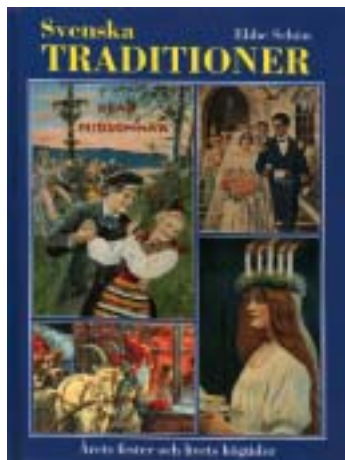
Ser domare, att spelare avsiktligt hindrar motspelare att slå eller möta bollen, skall domaren genast varna den felande och vid upprepande utesluta den felande från spelet.

Missfirmas domare av spelare, utesluts spelaren omedelbart från vidare spel och det lag spelaren tillhör får ej fortsätta spelet, förrän den felande avlägsnat sig, samt att laget förlorar hugget. För upprättande av ordningen vid spelet har domaren att vända sig till överledaren.

Pärkplansskiss med lagens grunduppställning

Svenska Traditioner av Ebbe Schön.

Många svenskar i dagens Sverige har svårt att veta hur de olika högtiderna faktiskt firas. Så de behöver en kortfattad handbok, som beskriver de vanligaste högtiderna och festsederna. Ebbe Schön har givit ut en bok som uppfyller just detta.

Med den inledningen har jag sagt det mesta om boken. Det är en lättläst och bildrik, trevlig allmän översikt över svenska traditioner vad gäller års-tidernas fester och även de olika fester man firar i ens livslopp. Eller ska jag säga, firade, för flera av sederna som beskrivs är halvt om halvt bortglömda av folkflertalet. Hur många av er vet hur man firade Mickelsmäss?

Men vad innehåller boken då? Ja en uppräknings av kapitlen säger väl det mesta: Lucia, Jul, Nyår och Knut och midvinter, Alla hjärtans dag, Påsk, Valborg och Första Maj, Kristi himmelfärdsdag, Mors och fars dagar, Svenska flaggans dag, Pingst, Midsommar, Kräft-skiva, Surströmmingsfest och ålagille, Mickelsmäss, All-helgona, Märten gås, Födelse och dop, Konfirmation, Frieri och bröllop, Död och begravning, Födelse och namnsdagar.

Boken har enbart 96 sidor, så det är självklart en mycket komprimerad framställning som man får. Vilket gör att den är inget för de av er som är mycket väl insatta i folkseder. Men som en första lärobok eller information till människor i allmänhet, är den väldigt bra.

Vissa högtider kan jag mycket mer om, än vad som står i denna bok. Andra högtider kände jag nästan inte till alls, innan jag läste boken. Jag tror att många kommer finna samma sak då de läser denna bok.

Den är också, så vitt jag kan bedömma klar och redig ur vetenskaplig ståndpunkt, eftersom den på ett öppet sätt beskriver var forskningen står idag vad gäller ursprunget till olika festseder, så vitt de går att överhuvudtaget avgöra. Om något är osäkert, ja då står det också. Så det är en väldigt ärlig bok, utan massa underliga uppfattningar åt ena eller andra hållet.

Svenska Traditioner av Ebbe Schön. Bokförlaget Semic, tryckt 1998, ISBN 91-552-2829-1.

Vad är Sed?

När vi gick i skolan så fick vi ofta höra att i forntiden var man "Asatroende". Men många i Sveriges Asatrosamfund och andra liknande föreningar vill hellre använda ordet "Sed" istället. De kan till och med säga att de håller på med en tvådelad religion, där den ena delen kallas "Sed" och den andra kallas "Sejd". En del går ännu längre och säger att hela religionen kan delas i tre delar, som de kallar "Seden", "Tron" och "Vägen". Hur ska man få någon reda i allt detta? Och framför allt, spelar det någon roll, är det inte bara ord? I några artiklar ska jag ge min syn på saken.

Andlighet.

Grunden för mig är andlighet. För den finns både i Sejden och Seden. Och den finns också i Seden, Tron och Vägen. Andligheten är grunden för alla dessa. Så utan andlighet finns varken Seden, Tron, Vägen eller Sejden. Vi måste se först på vad denna Andlighet verkligen är, innan vi kan förstå vad Seden, Tron, Vägen eller Sejden är.

När jag använder ordet andlighet, så tänker många människor på allvarliga herrar med strikta miner och vita välstrukna skjortor, som diskuterar teologi eller bibelcitat. Det är en nidsbild som hör ihop med en kristen/luthersk syn på andlighet. Den bilden måste man släppa, oberoende av vilken religion man tillhör. Annars blir religionen väldigt torftig och död. Och det är väl problemet för många idag. De har en intellektuell bild av vad andlighet "är". Och det är svårt att se eller erfara något mer, eftersom andligheten har förfallit i vårt samhälle av idag.

Detta gör det svårt för många, från helt skilda religioner. De vet att de saknar något, men de vet inte hur de ska finna detta. För de äger inte andlighet. Det måste till, annars blir alla ceremonier, blot och högtider väldigt tomma på innehåll.

Andlighet för mig, är att lyssna på sig själv, att utöka mina gränser för mitt varseblivande, och genom detta kunna erfara mer, både från mig själv, men också från resten av världen. Och i detta resten av världen, och i mig själv, hittar jag förbindelserna till makterna och gudarna.

För mig är alltså andlighet både något "världsligt" och något "heligt". Samtidigt. Som två saker som inte kan separeras från varandra, men ändå inte är samma sak. Musik kan vara andligt, vilket inte alls är samma sak som "andlig musik". Musik är något som jag tycker om att lyssna på, men inte tycker om som bakgrundsskval. För att verkligen lyssna på musiken är andlighet

för mig. Att låta den skvala på ett varuhus är att missbruka den. Att skapa musik är andlighet för mig. Om musiken som skapas är gjord för aktivt lyssnande, medvetet lyssnande. Musik som är gjord enbart för att vara en ljudtapet, är att missbruka musik. Oberoende av vilken typ av musik det är.

För mig är det aktiva lyssnandet som är den andliga upplevelsen. Det är inte alls samma sak som att analysera musiken. Analys av musikens uppbyggnad är en intellektuell övning. Aktivt lyssnande är något helt annat. Det är att känna musikens intensitet, dess variation, dess budskap. Misstolka inte detta, och tro att det är "enbart" en känsla. Ett aktivt lyssnande är visst kopplat till känslor. Men det är så mycket mer. Det är en hänförelse över sammanhangen i musiken. Det är ett inkännande av musikernas fina nyanser. Det är något som leder ens känslor vidare och vidare. Och som i förlängningen blir ande, vind, extas, rasande. Alltså som till slut ställer en vid Odens fötter.

Andlig musik, å andra sidan, är musik som är skriven för att används som ett redskap vid ceremonier, högtider och blot. Tyvärr är andlig musik ofta väldigt dålig för att lyssna aktivt på.

Låter det underligt? Nej jag tror inte det, jag tror tvärtom att de flesta har en intuitiv känsla för det här. Däremot så kan många ha svårt att uttrycka dessa känslor och denna andlighet i ord eller text. Man vet vad man upplever och känner, men man kan inte sätta ord på det. För att kunna sätta ord på det, måste man dels vara skicklig med ord. Och dels måste man försöka se sig själv och lyssna till sig själv, så att man verkligen skådar sig själv i alla nyanser, skrymslen och vrår.

Det är lätt att tro att man har nått långt, för att man inte ser mer. Man tror ofta att man nått gränsen för sin varseblivning och uppfattning. Men om man verkligen ser sig

själv, så hittar man nya nyanser hela tiden. Och det som börjar som knappt skönjbara nyanser, blir med tiden tydliga och stora strukturer. Som i sin tur är uppbyggda av andra fina nyanser. Som med tiden blir.....och så vidare, och så vidare.

Men det är inte bara så att det är svårt att sätta ord på ens egen andlighet. Det är ändå svårare att läsa en text, och från den texten uppleva en äkta andlighet. Det är så svårt, att det ofta är näst intill omöjligt. Det är därför som det är så värdefullt att ha levande, erfarna människor att lära sig ifrån. Det är därför man behöver en tradition med levande lärare. Visst, säkert kommer man framåt, genom att försöka själv. Men det är så svårt, att det tar för lång tid. Man hinner inte så långt, man upplever inte de största undren på det sättet.

Men om det jag just skrivit, var hela sanningen, varför har jag skrivit det, överhuvudtaget? Jag har två svar på det. Dels gör det att människor kan få en intellektuell, logisk förståelse för andligheten. Och det är bättre än att inte ha någon förståelse alls. Så länge man inte TROR att den intellektuella, logiska förståelsen, är den sanna förståelsen. Vilket tyvärr är ganska vanligt. Vilket i sin tur gör att en text ibland kan vara ett hinder.

Dels är en text en hjälp för den som inte har tillgång till en lärare. Det blir en vägvisare för den utan lärare. Och det är bättre än att inte ha något alls.

Ska jag ge ett exempel på detta?

Säg att du vill lära dig något. Då går du till en lärare. Men alla lärare är inte bra. De kanske är kunniga, men de är helkassa på att lära ut. Så då lämnar du den läraren, för att den var dålig. Men var det enbart läraren som var dålig? Eller var du också en dålig elev? Är det inte lite oförskämt av dig att tro att du ska bli matad på ett otroligt effektivt sätt, så att du bara behöver gapa och svälja som en fågelunge?

Tror du verkligen att kunskap kan nås utan ansträngning?

Jag påstår INTE att alla lärare är bra. Det finns verkligen dåliga lärare. Men om du är en skicklig elev, så kan du få ut det bästa, även från en dålig lärare.

Att skaffa sig kunskap, att lära sig något, är ofta bara ett sätt att just skaffa sig den kunskap som man behöver rent praktiskt i sitt liv. Men att skaffa kunskap kan också ha ett andligt perspektiv, ja det kan till och med bli en andlig övning, alltså något som BÅDE ger en kunskap, och som ger en andliga insikter.

Men vad behöver man för att bli en god elev då? Är detta detsamma som att ha en väldigt bra studieteknik? Ja, är man en god elev, har man en utmärkt studieteknik. Men själva tekniken har fallit i bakgrunden, och är tämligen oviktig. Det är ett andligt medvetande och ett speciellt andligt medvetandetillstånd som är det verkligt viktiga. Och det är just detta som jag en gång sammanfattade i något jag kallade för "Fem steg för inläring". Följer man "Fem steg för inläring", blir man en bra elev. Men inte andlig. För det finns ytterligare två punkter, som tar en ifrån att vara en väldigt bra elev, till att bli en andlig upptäcktsresande. Det blir säkert en smula abstrakt just nu, men det är just detta som är "Vägen", när man tillämpar detta sätt att erfara och tänka, på det som är Seden och Tron.

De tre första stegen för att bli en bra elev är:

1. Intelligens. Alltså förmågan att tänka logiskt, känna igen mönster, beräkna, osv.
2. Grundkunskaper inom ett lämpligt område. Kan vara vilket område som helst, bara det är logiskt och tillräckligt omfattande och praktiskt.
3. Förmåga till koncentration. Att kunna fokusera sig på en uppgift under en längre tidsperiod, så man hinner tänka i flera steg.

Dessa tre punkter är mer passiva grunder, som man kan öva upp var för sig. De andra två är mer aktiva och dynamiska. De är mer av handling än av förmågor.

4. Aktivt lärande där ny kunskap jämförs och passar in mot skelett. Man skapar skelett av sina grundkunskaper. Och allt man lär sig jämför man med de skelett man redan har. Om det inte finns något passande skelett, så skapar man ett nytt. Intelligensen är det som gör att man kan hitta gemensamma nämnare mellan ett skelett man har, och ny kunskap.

Denna fjärde punkt är rent logisk och sekvensiell. Med sekvensiell menar jag att allt går i steg efter steg. Ett steg följer naturligt på ett annat steg, enligt logik. Tyvärr är detta väldigt omständigt, och tar lång tid. Så vi behöver en icke-sekvensiell, men ändå logisk förmåga, för att bli snabba och effektiva i vår inläring.

5. Vi behöver ett mellanminne som kan hålla olika delprocesser, så att de kan poppa upp av sig själv i vår Håg, då den har en koppling till vår aktiva process som vi jobbar med för tillfället. Detta är inte sekvensiellt, utan PARALLELLT. Alltså flera olika processer är egentligen aktiva samtidigt.

Om jag har alla dessa fem förmågor, ja då kan jag bli en utmärkt elev. Nu är det väl inte så lätt att verkligen ha alla dessa förmågor. Även om vi förstår rent logiskt att det vore jättebra att ha alla dessa egenskaper, för att kunna lära sig snabbt och effektivt, så är det faktiskt svårt att få tillgång till dem. Så förståelsen för att det är bra, är inte på något sätt en garanti för att man verkligen har det.

Den verkliga andligheten är då man strävar aktivt att först förstå detta rent logiskt, sedan arbeta på att verkligen kunna få dessa egenskaper, och sedan börjar använda dem, för att snabba på sin andliga utveckling ännu mer.

Här kan jag bara inte låta bli att citera Havamål 142:

Då började jag frodas och fatta allt,
växa och trivas väl.
jag letade ord utav ord,
en gärning gjorde en annan.

Men vad finns det bortom detta? Ja då lämnar vi inte bara det sekvensiella, vi lämnar även det logiska. För som det sjätte steget finns intuitionen.

6. Intuition är när vi tänker ut något, eller erfar något, men vi förstår inte hur. Vi har inte gått logiskt fram, steg för steg. Utan svaret bara finns där. Ibland vagt och fumlande, ibland som starka känslor, och ibland kristallklart och lysnade. Efter intuitionen har gett sitt budskap, så kan vi ofta komma underfund om att själva grunden för den intuitiva insikten faktiskt finns inom oss själva. Vi har haft en massa skilda byggstenar, men de har satts ihop på något sätt, där vi inte har tänkt logiskt kring det hela. Kanske finns det en logik i bakgrunden, som vi inte såg. Men logiken kan ännu oftare vara något vi skapar, för oss själva, för att få ett svar på varför vi kom fram till det vi gjorde. Då är det självbedrägeri, som nedvärderar underverket som har skett.

Men intuition är till slut ändå något som vi redan har kunskap om, eller borde ha kunskap om. Det kan också vara information som vi tar emot på ett omedvetet sätt. Men ibland kan vi inte hitta kunskanden hos oss själva. Det kommer utifrån.

7. Inspiration är när vi får kunskap och insikter direkt från makterna och gudarna. Det skapas något i oss, som inte fanns tidigare. Det kan vara svårt att skilja detta från intuition, och kanske blir vi inte säkra på om det är det ena eller det andra.

Men en sak är säker, börjar vi få en fungerande intuition, ja då skapar vi också

förutsättningarna för att ta emot inspiration. Så dessa två punkter är vad som gör att det effektiva inlärandet blir något mer, nämligen en andlig övning och ett speciellt medvetandetillstånd på samma gång.

Ordförande har ordet...

Söndagen den 9 april 2000 hade vi detta årtusendes allra första årsmöte med Sveriges Asatrosamfund, och då blev jag vald till ny ordförande. Det var minst sagt förvånande, för det var inte alls vad jag hade tänkt mig den eftermiddagen. Jag var inte ens med i valberedningens protokoll.

Raskt som blixten var jag tvungen att bestämma mig för om jag kunde tänka mig att åta mig detta hedersuppdrag, och om jag verkligen trodde att jag kunde ha något att komma med - och till slut (efter några synnerligen intensiva minuter) bestämde jag mig för att acceptera.

Jag har varit med i många styrelser, som ordförande i en av dem, men ingen av dem har haft den dignitet som jag upplever att Sveriges Asatrosamfund äger. Och det handlar inte om mängden medlemmar. 450

är inte mycket om man jämför med många andra föreningar.

Men samfundet är å andra sidan ingen bokklubb, fackförening eller syjunta. Alla som är med i denna förening har tagit ställning för en världsbild som kanske inte är självklar i det samhälle vi lever i. Kort sagt, att gå med i Sveriges Asatrosamfund kräver en hel del övertygelse. Detta gör också att alla vi som har förtroendeposter inom samfundet har ett stort ansvar gentemot medlemmarna.

Jag gick själv med i samfundet 1996, men har väl inte varit en av de mest aktiva - framför allt eftersom jag har haft händerna fulla med det sejdiska nätverket Ratatosk. Men det är min övertygelse att samfundet har en mycket viktig roll att spela för alla som intresserar sig för den nordiska seden.

Jag hoppades efter årsmötet 2000 att min gärning som ordförande i samfundet framför allt skulle beröra samfundets utåtriktade verksamhet. Och så har det förvisso blivit. De blot vi hållit i Uppsala är bevis för att samfundet fungerar - att vi tillsammans kan åstadkomma storverk på kort tid. Många var vi som hjälptes åt, och på endast två veckor kunde vi från ingenting manifesteras denna välbesökta och på alla sätt lyckade ceremoni. Och året efter upprepade vi blotet, och fick ånyo en stor anslutning.

Men den interna kommunikationen är också synnerligen viktig. Utan den fungerar till slut ingenting. Vi har haft en krasch, och vi har nu hamnat i en situation som på sikt kan skada samfundet rejält. Endast genom en fungerande kommunikation, såväl inåt som utåt, kan vi växa och överleva. Därför är det i grevens tid som vi kommer igång igen nu.

Mina hjärtefrågor framöver:

* Nätverkandet medlemmar sinsemellan - att uppmuntra och underlätta för alla som

vill starta lokala godeord; därför anser jag att t.ex. upprättandet av en medlemsmatrikel är en viktig åtgärd.

*Utåtriktad verksamhet - som hemsidan, informationsblad och andra trycksaker, samt kontakt med press och andra media. Till detta räknas som sagt även offentliga blot av den typen vi hade i Uppsala i påskas.

*En fungerande och dynamisk struktur som underlättar för växande och engagemang på bred front. Däri ligger åtgärder som att sprida ansvar för tyngre uppgifter på aktiva arbetsgrupper snarare än på enskilda personer, liksom förtydligandet av samfundets roll i förhållande till godeorden.

Redan vår förste ordförande Kalle Dahlberg påpekade starkt att det kommer att krävas mycket tålamod - och det gäller fortfarande. Vi vill så mycket, men det kommer att ta tid och mycket arbete. Så låt oss inte förlora oss i drömmar om hur det eventuellt skulle kunna bli i framtiden, eller klagomål på det som inte fungerar, eller tunga suckar över hur det skulle kunna vara om vi bara... - låt oss i stället glädjas i nuet åt det vi redan gör, och låt oss tillsammans fortsätta denna vackra vandring mot en ljusare framtid, en vandring i vilken varje steg är ett kärleksarbete. Även den största myrstack börjar med ett litet barr.

Eder tjänare
Carl Johan Rehbinder

